

Kto może uzyskać status przedsiębiorstwa i jakie dokumenty należy złożyć

Status przedsiębiorstwa społecznego może posiadać: spółdzielnia socjalna; spółdzielnia pracy, w tym spółdzielnia inwalidów i spółdzielnia niewidomych oraz spółdzielnia produkcji rolnej; organizacja pozarządowa, o której mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1327 i 1265), z wyjątkiem partii politycznych, europejskich partii politycznych, związków zawodowych i organizacji pracodawców, samorządów zawodowych, fundacji utworzonych przez partie polityczne i europejskich fundacji politycznych;

podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1, 2 lub 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie; kościelna osoba prawna; spółki akcyjne, spółki z o.o. i kluby sportowe działające w formie spółek – o ile działają dla zysku oraz jednostka tworząca podmiot ekonomii społecznej, prowadzące:

- 1) działalność odpłatną pożytku publicznego, o której mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- 2) działalność gospodarczą, o której mowa w art. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162 i 2105 oraz z 2022 r. poz. 24, 974 i 1570),
- 3) inną działalność o charakterze odpłatnym

- jeżeli spełniają warunki określone w ust. 2, art. 4 ust. 1 oraz art. 5-9 ustawy o ekonomii społecznej.

Wskazane podmioty/jednostki tworzące mogą uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego, jeżeli Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego, państwowa albo samorządowa osoba prawna lub osoba fizyczna nie posiadają nad podmiotem ekonomii społecznej kontroli w rozumieniu art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, z wyłączeniem spółdzielni socjalnych założonych przez osoby, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych.

Statusu przedsiębiorstwa społecznego nie mogą uzyskać:

- 1) podmioty reintegracyjne (CIS, KIS, ZAZ, WTZ);
- 2) firmy prywatne i spółki komercyjne;
- 3) jednostki samorządu terytorialnego i ich stowarzyszenia.

Przedsiębiorstwo społeczne nie może:

- 1) udzielać pożyczek osobom prawnym organizacyjnie z nim powiązanim ani swoim członkom, członkom organów tego przedsiębiorstwa, osobom zatrudnionym w tym przedsiębiorstwie ani osobom, z którymi osoby zatrudnione w tym przedsiębiorstwie pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związane z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, ani zabezpieczać ich zobowiązań mieniem przedsiębiorstwa społecznego;
- 2) przekazywać majątku na rzecz osób, o których mowa w pkt 1, na zasadach innych niż w przypadku osób trzecich, w szczególności jeżeli przekazanie to następuje nieodpłatnie lub na preferencyjnych warunkach;
- 3) wykorzystywać majątku na rzecz osób, o których mowa w pkt 1, na zasadach innych niż w przypadku osób trzecich, chyba że to wykorzystanie wynika bezpośrednio z celu statutowego;
- 4) dokonywać zakupu towarów lub usług od osób prawnych organizacyjnie z nim powiązanych lub podmiotów, w których uczestniczą osoby, o których mowa w pkt 1, na zasadach innych niż w przypadku osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.

5) przeznaczając przeznaczając zysku albo nadwyżki bilansowej uzyskanych z wykonywanej działalności, o której mowa w art. 3 ust. 1, do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy i osoby w nim zatrudnione.

Status przedsiębiorstwa społecznego nadaje, w drodze decyzji, wojewoda właściwy ze względu na siedzibę podmiotu albo siedzibę jednostki tworzącej podmiot ekonomii społecznej. W tym celu należy złożyć wniosek. Do wniosku o uzyskanie statusu przedsiębiorstwa społecznego dołącza się dokumenty potwierdzające spełnianie przez podmiot ekonomii społecznej albo jednostkę tworzącą podmiot ekonomii społecznej warunków, o których mowa w art. 3, art. 4 ust. 1, art. 5 oraz art. 7-9, w szczególności:

1. statut, umowę spółki lub inny dokument o tym charakterze oraz odpowiednie uchwały i regulaminy
2. dokumenty potwierdzające spełnienie warunku zatrudnienia odpowiedniej liczby pracowników w wymiarze ½ etatu;
3. oświadczenie, że co najmniej 30% ogółu osób zatrudnionych stanowią osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, wykonujące pracę na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę. Każda z tych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym jest zatrudniona w wymiarze co najmniej ½ pełnego wymiaru czasu pracy
4. dokumenty potwierdzające powołanie organu konsultacyjno-doradczego
5. jeśli strona działa przez pełnomocnika – pełnomocnictwo
6. potwierdzenie wniesienia opłaty

Ponadto, w celu udokumentowania spełnienia przesłanki nieprzeznaczania zysku albo nadwyżki bilansowej uzyskanych z wykonywanej działalności, o którym mowa w art. 9 ust. 1 ustawy, do wniosku należy dołączyć dokumenty dotyczące zasad podziału zysku/nadwyżki bilansowej lub polityki rachunkowości PES.

Wymogi ten nie dotyczą spółdzielni socjalnych.